

UA-0159
Third Year B. A. Examination
February/March – 2012
Demography - V

Time : Hours]

[Total Marks :

સૂચના :

(૧)

<p>નીચે દર્શાવેલ નિશાનીવાળી વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી. Fillup strictly the details of signs on your answer book.</p> <p>Name of the Examination :</p> <p>T. Y. B. A.</p> <p>Name of the Subject :</p> <p>Demography - 5</p> <p>Subject Code No. : 0 1 5 9 Section No. (1, 2,.....) : NIL</p>	<p>Seat No. :</p> <table border="1" style="width: 100%; height: 20px;"><tr><td style="width: 15%;"></td><td style="width: 15%;"></td><td style="width: 15%;"></td><td style="width: 15%;"></td><td style="width: 15%;"></td><td style="width: 15%;"></td></tr></table> <div style="border: 1px solid black; border-radius: 15px; height: 60px; margin-top: 10px; display: flex; align-items: center; justify-content: center; text-align: center;">Student's Signature</div>						

(૨) પ્રશ્ન નં. ૧ ફરજિયાત છે.

(૩) બધાજ પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.

૧ ટૂંકમા જવાબ આપો :

- (૧) વસ્તી વિસ્ફોટ એટલે શું ?
- (૨) વસ્તી શિક્ષણના અભ્યાસ માટેનાં ત્રણ કારણો જણાવો.
- (૩) પ્રજનન ક્ષમતા એટલે શું ?
- (૪) શહેરીકરણ એટલે શું ?
- (૫) વસ્તીનું કદ એટલે શું ?
- (૬) જન્મદર એટલે શું ?
- (૭) મૃત્યુદર એટલે શું ?

૨ માલ્યસના વસ્તીના સિદ્ધાંતની ટીકાત્મક ચર્ચા કરો.

અથવા

૨ વસ્તી શિક્ષણનું સ્વરૂપ અને કાર્યક્ષેત્ર સમજાવો.

૩ કુટુંબ નિયોજન એટલે શું ? ભારતના કુટુંબ નિયોજન કાર્યક્રમની મર્યાદાઓ વિગતે ચર્ચો ?

અથવા

૩ ભારતમાં વયોવૃદ્ધ વસ્તીના લક્ષણોની ચર્ચા કરો.

૪ કુટુંબનો અર્થ આપી, તેના લક્ષણો અને પ્રકારો જણાવો.

અથવા

૪ ભારતની વસ્તીની બદલાતી લાક્ષણિકતાની ચર્ચા કરો.

- ૫ ટૂંકનોંધ લખો : (ગમે તે બે)
- (૧) વસ્તી શાસ્ત્ર અને અન્ય શાસ્ત્રો
 - (૨) ભારતમાં ઊંચા જન્મ દરના કારણો
 - (૩) સ્વાસ્થ્ય વીમા યોજના
 - (૪) પરિવાર કલ્યાણ આવામ સ્વાસ્થ્ય મેળો

ENGLISH VERSION

- Instructions :** (1) As per the instruction no. 1 of page no. 1.
(2) Q.1 is compulsory.
(3) All the questions carry equal marks.

- 1 Answer in short :
- (i) What is population explosion ?
 - (ii) Give three reasons for the study of population education.
 - (iii) What is fertility ?
 - (iv) What is urbanization ?
 - (v) What is the size of population ?
 - (vi) What is birth rate ?
 - (vii) What is death rate ?
- 2 Critically discuss the principle of population of Malthus.
- OR**
- 2 Explain the nature and scope of population education.
- 3 What is family planning ? Discuss in detail the limitations of family planning programme of India.
- OR**
- 3 Discuss the characteristics of old age population in India.
- 4 Explain the meaning of family. Show characteristics and types of family.
- OR**
- 4 Discuss the changing characteristics of Indian population.
- 5 Write short note (any two)
- (i) Demography and other sciences
 - (ii) Causes of high birth rate in India.
 - (iii) Health Insurance scheme
 - (iv) Parivar Kalyan Avam Swasthya Mela.